

Dotaz

Naše společnost je podle § 80a odst. 1 zákona o cenných papírech povinna zveřejnit výroční zprávu nejpozději do čtyř měsíců po skončení kalendářního roku, tj. do 30. dubna 2001. Ustanovení § 21a odst. 2 zákona o účetnictví však ukládá povinnost zveřejnit účetní závěrku i výroční zprávu po jejich ověření auditorem a po schválení příslušným orgánem ve lhůtě 30 dnů od splnění obou uvedených podmínek, pokud zvláštní právní předpisy nestanoví lhůtu jinou. Je tedy zákon o cenných papírech zvláštním právním předpisem ve vztahu k zákonu o účetnictví? Nejsou obě citovaná ustanovení ve vzájemném rozporu? Podotýkáme, že v případě akciové společnosti nelze reálně vždy v termínu do 30. dubna stihnout zpracovat řádnou účetní závěrku i výroční zprávu, nechat je schválit auditorem, řádně svolat valnou hromadu a po jejím skončení je ještě zaslat Komisi. Žádáme tedy o stanovisko Komise.

Odpověď

Účel § 80a zákona č. 591/1992 Sb., o cenných papírech ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o cenných papírech“), se liší od účelu § 21a zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o účetnictví“). Úprava zákona o cenných papírech směřuje ke specifickému cíli spočívajícímu v ochraně kapitálového trhu z hlediska plnění jeho základní funkce a předcházení obchodování s využitím důvěrných (neveřejných) informací (insider trading). Za tím účelem zákon ukládá emitentům registrovaných cenných papírů neustále uveřejňovat množství informací, které mohou mít vliv na posouzení cenných papírů přijatých k obchodování na veřejném trhu a emitentů samotných, a to ve lhůtách co nejkratších.

V tomto ohledu tedy zákon o cenných papírech představuje úpravu zvláštní a je třeba jej považovat za zvláštní předpis ve smyslu § 21a odst. 2 zákona o účetnictví. Rozpor obou zákonů je tedy jen zdánlivý. Oba předpisy lze aplikovat paralelně s tím, že v případě normativní kolize se s ohledem na specialitu zákona o cenných papírech použijí jeho ustanovení.

Oba předpisy se ostatně odlišují též v jiných bodech. Zákon o cenných papírech sice v § 80a odst. 1 odkazuje na zákon o účetnictví (viz formulaci „...podle zvláštního zákona...“ a poznámku pod čarou č. 36c), v následujícím odstavci ovšem obsah výroční zprávy rozšiřuje oproti obecné úpravě, a to mj. vazbou na prospekt podle zákona o cenných papírech a prováděcí vyhlášky č. 82/2001 Sb. a výčtem dalších obsahových náležitostí podle písmene a) až c). Zatímco tedy součást výroční zprávy podle zákona o účetnictví tvoří účetní závěrka sestávající z rozvahy, výkazu zisků a ztrát a z přílohy (§ 18 odst. 1 zákona o účetnictví), výrok auditora, údaje o důležitých skutečnostech ve vztahu k účetní závěrce a výklad o vývoji podnikání účetní jednotky a její finanční situaci (srov. § 21 odst. 2 zákona o účetnictví), musí výroční zpráva podle zákona o cenných papírech obsahovat zejména účetní závěrku v nezkrácené formě (tedy ve smyslu § 18 odst. 1 zákona o účetnictví) a další informace podle § 80a odst. 2 zákona o cenných papírech.

Z formulace „zejména“ v § 80a odst. 2 zákona o cenných papírech vyplývá, že součást výroční zprávy podle zákona o cenných papírech tvoří též další náležitosti podle zákona o účetnictví (např. údaje o důležitých skutečnostech ve vztahu k účetní závěrce, výrok auditora, je-li k dispozici – viz též dále), prakticky však většinu z nich podrobněji rozvádí § 80a odst. 2 zákona o cenných papírech (např. výklad o uplynulém a předpokládaném vývoji podnikání a finanční situace účetní jednotky podle § 21 odst. 2 zákona o účetnictví zahrnuje § 80a odst. 2 zákona o cenných papírech pod informace o finanční situaci, činnosti a předmětu podnikání emitenta v rozsahu údajů uváděných v prospektu a informace o očekávané hospodářské a finanční situaci v příštím roce, popř. víceletém výhledu).

Úpravu zákona o cenných papírech je tedy třeba chápat též z hlediska obsahu výroční zprávy jako určité zpřesnění, popř. doplnění úpravy podle zákona o účetnictví. V každém případě však společnost zpracovává zprávu jedinou, která vyhoví normám obou předpisů. Součást výroční zprávy v uvedeném smyslu tvoří kromě toho též zpráva o vztazích mezi propojenými osobami podle § 66a odst. 9 zákona č. 513/1991 Sb., Obchodní zákoník ve znění pozdějších předpisů, jestliže je společnost ovládanou osobou a neuzavřela ovládací smlouvu (poprvé je třeba zprávu k výroční zprávě připojit v roce 2002 - k tomu viz zvláštní odpověď na dotaz uveřejněnou na webovských stránkách Komise).

Emitent registrovaného cenného papíru má povinnost uveřejnit výroční zprávu v uvedeném rozsahu do 4 měsíců po skončení kalendářního roku. Způsob uveřejnění se v jednotlivých předpisech též liší. Zatímco zákon o účetnictví hovoří o „zveřejnění“, které definuje v § 21a odst. 4 jako uložení do sbírky listin u rejstříkového soudu, vymezuje zákon o cenných papírech „uveřejnění“ výroční zprávy odkazem na § 77 odst. 1 téhož zákona, tj. stejným způsobem jako prospekt (publikací v jednom celostátně distribuovaném deníku nebo bezplatnou dispozicí ve formě brožury zejména v sídle emitenta a organizátora veřejného trhu, na kterém jsou cenné papíry přijaty k obchodování). Kromě toho vyžaduje § 80a odst. 5 zákona o cenných papírech, aby emitent ve stejné lhůtě doručil výroční zprávu Komisi. Na tento požadavek navazuje § 21a odst. 4 zákona o účetnictví, jestliže považuje výroční zprávu pro účely zákona o účetnictví za zveřejněnou okamžikem doručení Komisi, neboť ukládá Komisi, aby zprávu sama předala rejstříkovému soudu k založení do sbírky listin.

Z kontextu § 80a zákona o cenných papírech vyplývá, že výroční zprávu emitent ve stanovené lhůtě uveřejní, přestože účetní závěrku, jednu z jejích součástí, dosud neověřil auditor. Nastane-li taková situace, uveřejní emitent zprávu auditora bez zbytečného odkladu poté, co ji obdrží (§ 80a odst. 3 zákona o cenných papírech). Jestliže emitent uveřejňuje podle zákona o cenných papírech výroční zprávu, přestože auditor dosud neověřil účetní závěrku, výrok auditora součástí zprávy ve smyslu § 21 odst. 2 zákona o účetnictví samozřejmě netvoří.

Ustanovení § 80a zákona o cenných papírech rovněž implikuje, že výroční zprávu emitent ve stanovené lhůtě uveřejní, přestože účetní závěrku dosud neschválila valná hromada. Pro případ, že valná hromada již uveřejněnou účetní závěrku neschválí, ukládá § 80a odst. 4 zákona o cenných papírech emitentovi uveřejnit novou výroční zprávu, ve které uvede důvody neschválení účetní závěrky a postup řešení připomínek valné hromady. Analogicky bude třeba postupovat, jestliže ke změnám ve výroční zprávě dojde v důsledku zprávy auditora.

Lze shrnout, že uveřejní-li emitent ve lhůtě podle zákona o cenných papírech způsobem v něm stanoveným výroční zprávu včetně výroku auditora, doručí ji Komisi a valná hromada účetní závěrku předtím, popř. později schválí, svou povinnost podle zákona o cenných papírech i zákona o účetnictví definitivně splní. Rejstříkovému soudu postoupí výroční zprávu k založení ve sbírce listin Komise.

Jestliže emitent uveřejní ve lhůtě podle zákona o cenných papírech způsobem v něm stanoveným výroční zprávu bez výroku auditora a doručí ji Komisi, svou povinnost rovněž splní. Jakmile však obdrží zprávu auditora, je povinen ji stejným způsobem dodatečně uveřejnit a doručit Komisi. Komise zprávu postoupí rejstříkovému soudu. Jestliže valná hromada posléze účetní závěrku neschválí, musí emitent uveřejnit a Komisi doručit novou výroční zprávu. Rejstříkovému soudu novou výroční zprávu předá opět Komise. Teprve v tom okamžiku emitent bezesbytku splní povinnosti ve vztahu k výroční zprávě podle obou předpisů.

Prezídium Komise pro cenné papíry schválilo dne 10. dubna 2001.

Kontaktní místo: odbor emise cenných papírů